

Kursplan

för kurs på grundnivå

Svenska - kandidatkurs

Swedish - Bachelor's Course

30.0 Högskolepoäng

30.0 ECTS credits

Kurskod:	NS3045
Gäller från:	HT 2019
Fastställt:	2016-01-13
Ändrad:	2019-01-09
Institution	Institutionen för svenska och flerspråkighet
Huvudområde:	Svenska
Fördjupning:	G2E - Grundnivå, har minst 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav, innehåller examensarbete för kandidatexamen

Beslut

Kursplanen är inrättad av Humanistiska fakultetsnämnden 2015-09-30, fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för svenska och flerspråkighet 2016-01-13 och senast reviderad 2019-01-09.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

60 högskolepoäng i svenska (språket).

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
EXAM	Examensarbete	15
DIGI	Digital textutgivning	7.5
DISH	Diskursanalys av samhällets texter	7.5
FONO	Fonologi	7.5
FUGE	Funktionell grammatik och genrep pedagogik	7.5
GRAM	Grammatik	7.5
KLAS	Klassrumsinteraktion	7.5
KOGN	Kognitiv semantik	7.5
LEKO	Lexikologi och korpuslingvistik	7.5
LITT	Litterär stilistik	7.5
MATE	Massmedietext	7.5
PRLÄ	Projektbaserat lärande i svenska som andraspråk	7.5
PROV	Provkonstruktion och bedömning av språkfärdighet	7.5
RETO	Retorik	7.5
SPFÖ	Språkförändring	7.5
SPKÖ	Språk och kön	7.5
SPTM	Språkvetenskaplig teori och metod	7.5
SUSK	Skrivutveckling under skoltiden	7.5
SVSP	Språkvård och språkpolitik	7.5
TALS	Talspråksvariation	7.5
UNGA	Ungas språk: språksociologiska perspektiv	7.5
VIRU	Vikingatidens runinskrifter	7.5

Kursens innehåll

Kursen innehåller tre delkurser, ett examensarbete, en obligatorisk delkurs som behandlar språkvetenskaplig teori och metod och en fördjupningskurs inom ämnesområdet. Examensarbetet knyts normalt till den

fördjupningskursen.

Examensarbete, 15 hp

Delkursen syftar till att fördjupa studenternas kunskap och förståelse samt färdighet och förmåga att arbeta vetenskapligt inom ett delområde av ämnet svenska. Delkursen syftar vidare till att utveckla studenternas färdighet i muntlig och skriftlig vetenskaplig framställning samt deras förmåga att värdera och bedöma språkvetenskapligt arbete. Studenterna ska skriva ett språkvetenskapligt examensarbete, delta i kandidatseminariernas verksamhet, försvara sitt examensarbete samt fullgöra en oppositionsuppgift. Ämnet för examensarbetet väljs i samråd med handledaren, normalt inom ramen för ett givet projekt som anknyter till fördjupningskursen.

Språkvetenskaplig teori och metod, 7,5 hp

Delkursen behandlar teorier och metoder inom några olika forskningsfält inom ämnesområdet svenska.

Fördjupningskurs, 7,5 hp:

För information om vilka delkurser som ges under aktuell termin hänvisas till kursens webbplats www.su.se/svefler. Informationen finns tillgänglig senast en månad före kursstart. Nedan beskrivs de fördjupningskurser som kan förekomma:

Digital textutgivning, 7,5 hp

På delkursen tränas förmågan att skapa digitala utgåvor av tryckta och otryckta texter, främst från nysvensk tid, med en grundläggande annotering, främst ordklassstagning och lemmatisering. Principer för olika slags utgåvor diskuteras och tillämpas i övningar, liksom olika tekniska lösningar för maskinläsning och metoder för annotering. Delkursen behandlar i viss utsträckning textutgivning av texter från äldre svenska språkhistoriska perioder än den nysvenska och, främst som jämförelse, texter från andra språk. Delkursen förutsätter dock inte språkkunskaper utöver en grundläggande förståelse av nysvensk text, i första hand texter från svenskt 1500- och 1600-tal. Delkursen är användbar för alla som arbetar med historiska textmaterial, främst svenska, och som behöver skapa utgåvor av text i digitalt format.

Diskursanalys av samhällets texter, 7,5 hp

Delkursen syftar till att introducera diskursanalys för studier av samhällets texter. På kursen används ett utvidgat textbegrepp där text innefattar skrift, tal och bild. Delkursen utgår från en konstruktivistisk språksyn där språk ses som handling. Ett sådant synsätt innebär exempelvis att människors muntliga och skriftliga interaktion kan tolkas som medel för att skapa, forma och upprätthålla positioner för sig själva, andra individer och samhället. Delkursen ger en överblick över forskningsfältets centrala resultat och metoder med fördjupningar inom Membership Categorization Analysis och inom metoder för narrativ, retorisk och stilistisk analys, vilka erbjuder metodologiska verktyg för diskursiva undersökningar.

Fonologi, 7,5 hp

Delkursen behandlar modern fonologisk teori och ger en djupare förståelse av de viktigaste fonologiska frågeställningarna i ett nordiskt perspektiv. Hit hör framför allt prosodiska förhållanden (tonaccenter, betoningssystem och kvantitet), men också en del segmentell fonologi (supradentalisering, vokalharmoni). Också prosodiskt betingad morfologi diskuteras. De olika delområdena studeras både ur strukturellt och typologiskt/dialektologiskt perspektiv.

Funktionell grammatik och genrep pedagogik, 7,5 hp

Delkursen behandlar funktionell grammatik och dess tillämpning i arbete med texter i undervisningssituationer, särskilt inom ett genrep pedagogiskt arbetssätt. Delkursen introducerar de teoretiska synsätten inom den sociosemiotiska traditionen och behandlar främst skrivna texter men även bild och multimodala texter. Framför allt fokuseras genrer som skrivs i skolan av elever från yngre åldrar till gymnasieålder, men även en vidare krets av textslag behandlas.

Grammatik, 7,5 hp

Delkursen tar upp olika betydelser av ordet grammatik och hur grammatik angränsar till andra deldiscipliner inom språkvetenskapen. Centrala grammatiska betydelskategorier presenteras och studeras ur olika perspektiv liksom olika syntaktiska variationsmöjligheter och konstruktioner. Aktuell grammatisk forskning om svenskan presenteras och diskuteras.

Klassrumsinteraktion, 7,5 hp

Delkursen ger en fördjupning till teoretiska och metodiska perspektiv på analys av tal och samtal. Bearbetning och analys av tal och/eller samtal ingår. Under delkursen fokuseras särskilt samtal och tal i klassrum och analys av dessa (samtalsanalys och retorisk analys).

Kognitiv semantik, 7,5 hp

Delkursen ger kunskap om grunderna i kognitiv semantik. Centrala företeelser i forskningsfältet, som kategorisering, prototyp teori, formning, föreställningsschema, konceptuell metafor teori, metonymi och polysemi behandlas.

Lexikologi och korpuslingvistik, 7,5 hp

Delkursen behandlar hur ordens och ordförrådets utveckling kan studeras med hjälp av korpuslingvistiska metoder. Ordförrådets dynamik i stort och enskilda (typer av) ord och uttryckssätt studeras på ett delvis handfast och konkret sätt. Det inkluderar bl.a. några statistiska perspektiv på ordanvändning. Delkursen orienterar också om olika typer av källmaterial, främst elektroniskt tillgängliga lexikala resurser, såsom olika ordböcker och olika textdatabaser.

Litterär stilistik, 7,5 hp

Delkursen syftar till att studenterna ska få en orientering om stilteorier och stilbegrepp samt att de i anslutning till egna analyser ska förvärva kännedom om metoder och problem inom litterär stilistik och om stilistiska markörer och verkningsmedel.

Massmedietext, 7,5 hp

Delkursen tar upp forskning om massmedietexter, framför allt reklam- och tidningstext, både i tryckt form och på internet. Olika kritiska perspektiv på massmedietext dominerar. Mer specifikt behandlas frågor kring bl.a. konstruktion av genus och ålder i reklamtexter, globalisering och visualisering av massmedierna och publicering av nyhetstext på internet.

Projektbaserat lärande i svenska som andraspråk, 7,5 hp

Delkursen är inriktad mot undervisning i svenska som andraspråk på högstadie- och gymnasienivå, med särskild inriktning mot svenska som andraspråk för nyanlända. Delkursen inbegriper dels en teoretisk del som baseras på forskning om nyanlända, deras språkutveckling och lärande, dels en praktisk del som fokuseras på etnografi som metod (kommunikationsetnografi) och s.k. projektbaserat lärande. Inom momentet projektbaserat lärande genomför studenterna fyra mindre projekt i små grupper med nyanlända på en gymnasieskola i Stockholmsområdet. Målet med projekten är att utveckla elevernas kommunikativa kompetens på svenska.

Provkonstruktion och bedömning av språkfärdighet, 7,5 hp

Delkursen syftar till att sätta in provkonstruktion och bedömning i ett pedagogiskt sammanhang men att även i viss mån granska alternativa bedömningsformer. Tonvikten i kursen ligger på att dels ge en översikt över och diskutera testteori och begrepp, dels koppla aktuella teorier bakom konstruktionen av prov i svenska till praktiska moment i provkonstruktion som konstruktdefinition, testspecifikationer, utprovning, analys, bedömning och validering. Delkursen ger även visst historiskt perspektiv på hur synen på språkförmåga och bedömning har utvecklats, men har sin tyngdpunkt i situationen idag.

Retorik, 7,5 hp

Delkursen behandlar retorik som forskningsämne med fokus på retorisk analys av strategisk och persuasiv kommunikation för en fördjupad förståelse av situerade tal och multimodala texter. Särskild vikt läggs vid retorisk analys av språkliga val och argumentation. Delkursen anlägger även didaktiska och historiska perspektiv på retoriska praktiker.

Skrivutveckling under skoltiden, 7,5 hp

Delkursen ger en översikt över senare års skrivforskning, med särskilt fokus på elevers skrivutveckling och textkompetens. Ett viktigt inslag utgör frågan om vilka krav läroplaner och ämnesplaner ställer på elevernas skriftspråkliga kompetens på olika stadier i skolan och vilka konsekvenser dessa kan få för skrivundervisning och bedömning. Delkursens olika delmoment behandlas ur både ett första- och andraspråksperspektiv.

Språkförändring, 7,5 hp

Delkursen behandlar olika teorier om hur och varför språk förändras. Språkexterna förklaringsfaktorer som samhälleliga och sociala förhållanden, och språkinterna förändringsmekanismer som analogi och reanalys tas upp. I delkursen behandlas också fallstudier över förändringar på olika språkliga nivåer, genomförda utifrån olika teoretiska utgångspunkter.

Språk och kön, 7,5 hp

Delkursen syftar till att introducera det tvärvetenskapliga forskningsfältet språk och kön, som kan beskrivas som studiet av hur språket samspelar med könsordningen. Delkursen fokuserar framförallt svensk och relativt aktuell forskning. Delkursen ska dels ge en teoretisk bas och en översiktlig introduktion till teorier kring kön och genus, dels ta upp och behandla empirisk forskning med fokus på text.

Språkvård och språkpolitik, 7,5 hp

Delkursen behandlar kunskaper om språkvård och språkpolitik i svenskt, nordiskt och internationellt perspektiv. Frågor om maktrelationer och språkideologier relateras till hur olika grupper språk och språknormer hanteras i standardiseringsprocesser. Delkursen ger studenten träning i att argumentera i språkriktighetsfrågor samt kritiskt värdera olika synsätt och argument inom språkvården.

Talspråksvariation, 7,5 hp

Delkursen behandlar variation i talad svenska i förhållande till talarnas sociala och geografiska bakgrund, ålder, kön, etnicitet m.m. Även talspråksvariation i danska och norska uppmärksammas. Tyngdpunkten ligger på dagens språksamhälle, men delkursen tar också upp språkförändring och historiska förhållanden. De teoretiska grunderna och de metodiska redskapen för språksociologisk forskning med variationslingvistisk inriktning är ett centralt inslag i delkursen.

Ungas språk: språksociologiska perspektiv, 7,5 hp

Delkursen syftar till att i ett språksociologiskt perspektiv belysa språklig variation och språkvetenskapliga problem. Framför allt fokuseras ungdomars språk och kommunikationssituationer samt nya kommunikationsformer, men även traditionella texter och språksociologiska frågor är centrala. Betydelsen av sociala, ekonomiska och kulturella faktorer liksom gruppidentitetens betydelse för språkbruk och språklig variation diskuteras. Såväl nordiska som internationella språksituationer aktualiseras.

Vikingatidens runinskrifter, 7,5 hp

Delkursen behandlar det vikingatida runskriftsmaterialets dels från ett språkligt och visuellt perspektiv, dels utifrån inskrifternas sociala och samhälleliga funktion. Tyngdpunkten ligger på monumentinskrifter ("runstenar") från det nordiska språkområdet med ett särskilt fokus på de svenska runinskrifterna. Runskriftens utveckling behandlas liksom den språkhistoriska utvecklingen under perioden. Kursen aktualiserar historisk litteracitetsforskning, genreteori och teorier om språkförändring.

Förväntade studieresultat

Examensarbete, 15 hp

För godkänt resultat ska studenten kunna dokumentera:

- kunskap och förståelse för någon central del av svenska språket som vetenskapligt område, inkluderande kunskaper om lämpliga metoder inom området samt orientering om aktuella forskningsfrågor
- förmåga att inom området söka, samla, värdera och kritiskt tolka relevant information
- förmåga att inom området självständigt identifiera, formulera och lösa problem
- förmåga att bedöma språkliga problem med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter
- förmåga att presentera en undersökning enligt aktuella normer för vetenskaplig text.

Språkvetenskaplig teori och metod, 7,5 hp

För godkänt resultat ska studenten kunna dokumentera:

- kunskap och förståelse genom att redogöra för språkvetenskapliga teorier och metoder samt aktuella forskningsfrågor inom några forskningsfält inom ämnesområdet
- färdighet och förmåga genom att överblicka och ta ställning till vetenskapliga framställningar inom några områden
- värderingsförmåga genom att resonera kritiskt om aktuell forskning ur relevanta vetenskapliga, samhälleliga eller etiska aspekter.

Fördjupningskurs, 7,5 hp

För godkänt resultat ska studenten kunna dokumentera:

- kunskap och förståelse genom att urskilja och resonera kritiskt kring för forskningsområdet relevanta frågor med förankring i relevant litteratur
- kunskap och förståelse genom att redogöra för forskningsområdets centrala teorier och resultat
- förmåga att använda forskningsområdets centrala begrepp och tillämpa dem på förelagt material
- värdering och förhållningssätt genom att visa insikt om språkvetenskaplig kunskaps roll i samhället och hur den kan användas i ett vidare sammanhang.

Undervisning

I delkurs 1, Examensarbete, ges undervisning i form av tvärseminarier samt projektseminarier med handledning. Om examensarbetet inte skrivs inom ramen för ett projekt ges individuell handledning.

Undervisning i övriga delkurser ges i form av seminarier. Närvaron är obligatorisk vid redovisningsseminarier. För närmare information hänvisas till respektive delkursplanering.

Kunskapskontroll och examination

a. Delkursen Examensarbete examineras genom ett skriftligt examensarbete, försvar av det egna

examensarbetet samt opposition på annan students examensarbete.

Delkursen Språkvetenskaplig teori och metod examineras genom muntliga redovisningar och hemtentamen.

Övriga delkurser examineras genom muntliga och skriftliga inlämningsuppgifter.

Principerna för sammanvägning av de enskilda examinationsuppgifterna framgår av betygskriterierna. För närmare information hänvisas till respektive delkursplanering.

b. Betygssättning sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

A = Utmärkt

B = Mycket bra

C = Bra

D = Tillfredsställande

E = Tillräckligt

Fx = Otillräckligt

F = Helt otillräckligt

c. De skriftliga betygskriterierna meddelas studenterna vid kursstart.

d. För att få slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyget E på samtliga examinationsuppgifter samt uppfyllt närvarokrav. Minst 80% närvaro krävs vid seminarierna på delkurs 1. Om särskilda skäl föreligger kan examinator efter samråd med ansvarig lärare medge skriftlig redovisning i stället för muntlig. Om särskilda skäl föreligger kan examinator efter samråd med ansvarig lärare medge befrielse från skyldighet att delta i viss obligatorisk undervisning. Examinator kan då kräva att frånvaron kompenseras skriftligt. Hemtentamen som lämnas in för sent bedöms ej. Studerande hänvisas till omtentamen. Inlämningsuppgifter som lämnas in för sent betygsätts med högst betyget E.

Bokstavsbetygen A-E omvandlas till siffrorna 5-1 och sammanräknas till ett medelbetyg där man också väger in det antal högskolepoäng som respektive del av kurs utgör av hela kursens poängantal. Betyget på hela kursen sätts således genom ett viktat genomsnitt av kursdelarna. Ger detta medelvärde inte utslag, väger betyget på examensarbetet tyngre.

e. För varje kurstillfälle erbjuds minst två examinationstillfällen. Det läsår som kurstillfälle saknas erbjuds minst ett examinationstillfälle.

Studerande som fått betyget F eller Fx två gånger i rad av en och samma examinator har rätt att få en annan examinator utsedd vid nästkommande examinationstillfälle, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan om detta ska göras till institutionsstyrelsen.

Studerande som fått lägst betyget E får inte genomgå förnyad examination för högre betyg.

f. Komplettering av inlämningsuppgifter och hemtentamen till betyget E kan medges om studenten ligger nära gränsen för godkänt. Kompletteringen ska lämnas in inom 10 arbetsdagar efter att kompletteringsbehov har meddelats av examinator. Komplettering av examensarbetet kan medges om studenten ligger nära gränsen för godkänt. Kompletteringen ska lämnas in inom 15 arbetsdagar efter att kompletteringsbehov har meddelats av examinator. Vid godkänd komplettering av brister av förståelsekaraktär används betyg E. Vid godkänd komplettering av enklare formaliafel används betyg A-E.

g. Studenter som påbörjar arbetet med examensarbetet och deltar i projektseminarierna enligt fastlagd planering har rätt till sammanlagt 2 kontakttimmar för kortare kontakter utöver schemalagd grupphandledning. Om handledning av examensarbetet bedrivs individuellt utses handledare av studierektor. Studenten har då rätt till sammanlagt 4 kontakttimmar, varav 3 tillfällen om vardera högst en timme, och ytterligare sammanlagt en timme för kortare kontakter med handledaren i form av e-brev med enstaka frågor etc. Handledaren har rätt att avbryta handledningen när handledningstiden är förbrukad.

h. Vid betygssättning av examensarbetet används som bedömningsgrunder i vad mån

- en systematisk språkvetenskaplig metod tillämpas konsekvent och i stort sett riktigt
- syfte, metod och slutsatser stämmer överens
- slutsatser presenteras och diskuteras utifrån de empiriska resultaten
- den egna undersökningens metod och resultat diskuteras på ett kritiskt sätt
- ny kunskap tillförs ämnesområdet

Vidare ska undersökningen presenteras enligt aktuella normer för vetenskaplig text.

i. Byte av handledare kan ske vid särskilda omständigheter. Begäran om ett sådant byte, med motivering, ska alltid göras hos institutionsstyrelsen.

j. Student som under det aktuella kurstillfället inte blir klar i tid med ett påbörjat examensarbete har inte rätt till mer handledartid utöver vad som anges under punkt g. Studenten har dock alltid rätt att få sitt examensarbete bedömt vid ett senare examinationstillfälle.

Övergångsbestämmelser

När kursplanen är upphävd har studenten rätt att examineras en gång per termin enligt föreliggande kursplan under en avvecklingsperiod på tre terminer.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Kurslitteratur

För aktuell kurslitteratur hänvisas till institutionens webbplats www.su.se/svefler. Aktuell litteraturlista finns tillgänglig senast två månader före kursstart.